

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Àrea de Famílies i Drets Socials

Servei de Salut pública i Atenció als consumidors

MEMÒRIA DEL PROGRAMA DE PROMOCIÓ DE LA SALUT

2024

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	5
1. Pla Local de Salut.....	6
OBJECTIUS	6
ACCIONS I SEGUIMENTS DEL PLA.....	6
Elaboració del Mapa d'actius i recursos de salut	6
Difusió d'accions a les xarxes socials	7
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES	7
2. Educació per a la salut a l'ensenyament formal.....	8
OBJECTIUS	8
ACCIONS	8
Avaluació general del Pack Salut.....	10
Resultats del PAECC.....	11
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES	12
3. Sexe segur i prevenció de la sida	12
OBJECTIUS.....	12
ACCIONS.....	12
Cartelleria de la campanya	12
Punt d'informació.....	13
Repartiment de material.....	13
AVALUACIÓ	13
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES	13
4. Participació comunitària.....	14
OBJECTIUS.....	14
ACCIONS.....	14
AVALUACIÓ	14
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES	14

Annex	15
ANNEX 1. GRUPS DE TREBALL	16
ANNEX 2. DIFUSIÓ D'ACTIVITATS.....	17

Introducció

L'educació per a la salut forma part de les competències municipals segons marca la Llei 18/2009 de Salut pública. En aquesta línia i des dels anys vuitanta l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet duu a terme diferents propostes preventives sectorials al voltant de la salut en les que es prioritza la prevenció.

Implementat amb una metodologia participativa i amb la complicació comunitària, el Programa Promoció de la salut del Servei de Salut pública i Atenció als consumidors contempla:

- L'oferta de tallers i teatres educatius.
- La difusió i elaboració de materials didàctics, educatius i profilàctics.
- La realització de projectes i campanyes monogràfiques
- L'impuls d'espais de coordinació amb altres organitzacions que intervenen en salut.
- El suport tècnic a les entitats no lucratives del sector de la ciutat.

Per oferir una visió completa de l'activitat preventiva escolar (PAECC i Pack Salut), aquesta Memòria inclou el recompte i descripció de tots els tallers gestionats des del Servei, abordant temàtiques diverses com pantalles, drogues, benestar emocional, sexualitat o alimentació.

Visió

Empoderar les persones i les organitzacions per a la implementació dels seus programes preventius mitjançant el suport tècnic i organitzatiu proporcionat per l'Ajuntament, amb l'objectiu de fomentar l'autocura i potenciar al màxim l'impacte de les iniciatives de prevenció en la comunitat.

Missió

Donar eines a la població en general i infants, adolescents i joves en particular, per poder gestionar la seva vida d'una manera que sigui sana per a elles i ells, per a les persones del seu voltant i per a la sostenibilitat social i ambiental.

1. Pla Local de Salut

El Pla local de Salut, en endavant (PLS), és una iniciativa liderada per l'Ajuntament amb el suport de la Diputació que fomenta la participació ciutadana, d'associacions i professionals per millorar la salut de la comunitat. Basat en una diagnosi de l'estat de salut de la ciutat, recull propostes d'acció per abordar aspectes biopsicosocials, amb l'objectiu de promoure la qualitat de vida i l'entorn.

OBJECTIUS

- Garantir l'acompliment dels drets i deures d'atenció sanitària i afavorir el desenvolupament de la salut comunitària
- Reforçar i completar la xarxa de serveis i programes per la salut mental i la reducció d'addiccions i conductes de risc i sensibilització per prevenir-les
- Contribuir a l'atenció de les persones dependents per tal que estiguin cuidades i acompanyades, implicant, en aquest objectiu a la xarxa social i comunitària.
- Aconseguir que la població segueixi una dieta més sana, amb més producte fresc i sostenible.
- Augmentar l'exercici físic i esportiu en tot el cicle de vida i reduir-ne les desigualtats per raó de gènere i capacitat econòmica.
- Facilitar el gaudi i respecte de la natura, com a font de salut física i mental.

ACCIONS I SEGUIMENT DEL PLA

El PLS (2023-2028) consta de 29 accions i es pot consultar el seguiment i l'avaluació detallada de totes les accions en el **Retiment de comptes** anual disponible online.

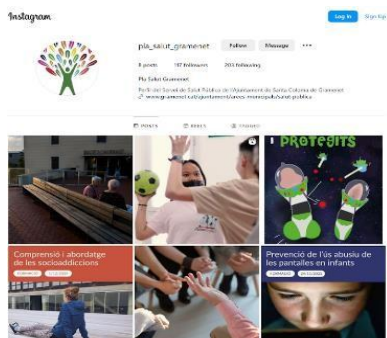
Algunes de les accions a destacar son:

Elaboració del Mapa d'actius i recursos de salut

Durant el 2024 s'ha avançat en la creació del Mapa d'Actius i Recursos de Salut del municipi, una de les accions clau del Pla Local de Salut. Per a això, es va realitzar una sessió de treball amb la participació de 25 representants de diferents entitats i serveis. Aquesta sessió va comptar amb el suport de la consultora **D-CAS** i va permetre recollir informació valuosa per a la configuració del mapa.

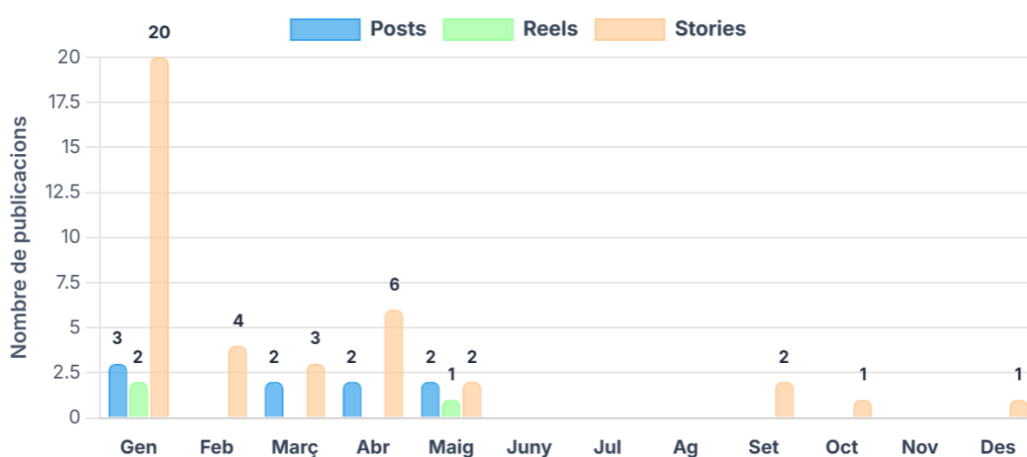

Difusió d'accions a les Xarxes Social

S'ha mantingut actiu el perfil a Instagram sota el nom de **@pla_salut_gramenet** com a eina de difusió de les accions del PLS i per oferir consells de salut a la ciutadania. Durant el 2024 s'han realitzat un total de **51** publicacions, incloent-hi **9** entrades al feed, **3** reels i **39** històries.

Gràfic 1: Publicacions per mes i tipus

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Bressolgramenet
- Departaments: Atenció a la dependència i persones amb discapacitats, Gent gran i envelliment actiu, Comerç, Fires i Disciplina de mercat, Esports.
- Grameimpuls.
- Serveis: Atenció a la infància i a les famílies, Convivència, Desenvolupament comunitari i Civisme, Manteniment de via pública, parcs i jardins, Manteniment d'edificis, Medi ambient i Protecció d'animals, Serveis urbans, Projectes i obres, Salut pública i Atenció als consumidors, Seguretat ciutadana i Protecció civil, Educació, Infància i Joventut, Habitatge i Regeneració urbana.

Altres

- **D-CAS:** consultoria del Pla.
- Farmàcies
- Institut Català de la Salut (ICS)

2.Educació per a la salut a l'ensenyament formal

Tallers preventius i teatre educatiu sobre diferents temes de salut realitzats a primària, ESO i secundària postobligatòria, gestionats pel Programa d'activitats educatives complementàries (PAECC).

OBJECTIUS

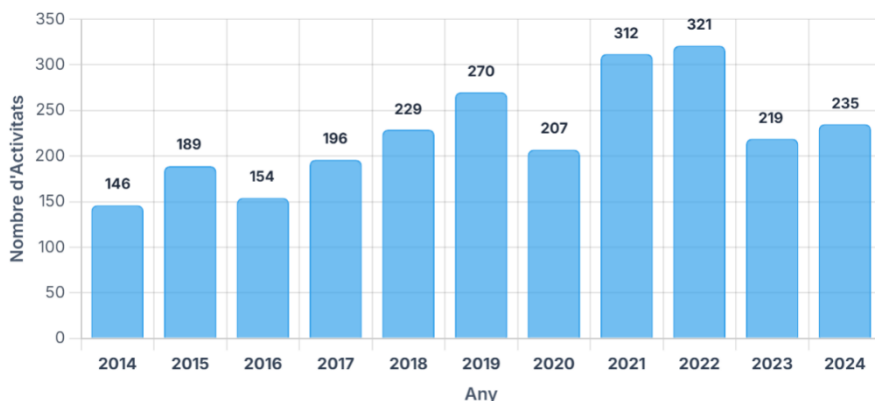
- Potenciar relacions igualitàries, respectuoses i tolerants amb les altres persones.
- Fomentar una vivència sana del propi cos, minimitzant els efectes de la pressió dels models estàndards que exerceixen els mitjans de comunicació i la publicitat.
- Promoure actituds de protecció davant les drogues.
- Fomentar un ús moderat i crític de les pantalles.
- Donar a conèixer les "trampes de la indústria alimentària" i promoure una alimentació sana.
- Potenciar una sexualitat saludable i protegida, fomentant el respecte a la diversitat de gèneres i orientacions sexuals, així com la prevenció d'infeccions de transmissió sexual.
- Donar a conèixer la relació entre el canvi climàtic i l'alimentació.

ACCIONS

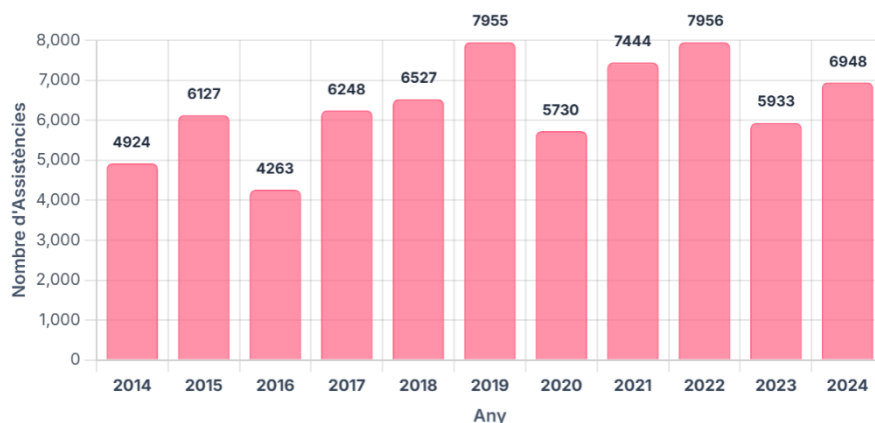
Durant el curs escolar 2023-2024, a través dels programes **Pack Salut** i **PAECC** (tallers a demanda per a primària i secundària), s'han realitzat un total de **235** tallers i activitats de promoció de la salut als centres educatius de secundària, arribant a **6.948** alumnes.

A continuació, es mostra l'evolució del nombre total de tallers i activitats de promoció de la salut realitzades en l'àmbit de l'ensenyament formal durant els darrers anys, així com l'evolució del nombre total d'assistències a aquestes activitats.

Gràfic 2: Evolució Anual d'Activitats de Salut

Gràfic 3: Evolució Anual d'Assistències a Salut

Una de les accions destacades és el **Pack Salut**. És una intervenció al voltant de la salut en la qual estan implicats els centres educatius, l'Ajuntament i organitzacions no lucratives especialitzades en la prevenció en temes de salut. **Les seves característiques principals són:**

- S'adreça a tots els cursos de l'ESO.
- Incorpora el treball preventiu per part del professorat i per personal extern especialitzat.
- Ofereix a cada curs un mínim de dues possibilitats perquè cada centre es faci el recorregut d'acord amb els seus interessos i necessitats.
- És flexible per adaptar-se a les necessitats de l'alumnat i a les prioritats del centre educatiu.
- És multidimensional en la mesura en què treballa diferents temes.
- És finançat en la seva totalitat pel Servei de Salut pública de l'Ajuntament i de les administracions públiques que li donen suport, de manera que no suposa un esforç econòmic per al centre educatiu.

Els centres amb secundària obligatòria que han fet el Pack Salut durant el curs 2023-2024 han estat 18 centres: **10 Instituts i Instituts Escola públics i 8 Centres Concertats.**

- **Instituts i Instituts Escola (Públics):**

La Bastida, Les Vinyes, Numància, Puig Castellar, Ramon Berenguer IV, Terra Roja, Torrent de les Bruixes, IE Lluís Millet, IE Pallaresa, Ins 9.

- **Centres concertats:**

Centre Català Comercial, Fedac Santa Coloma, Les Neus, Manent Rambla, Seimar, Verge del Carmen, Fuster, Singuerlín

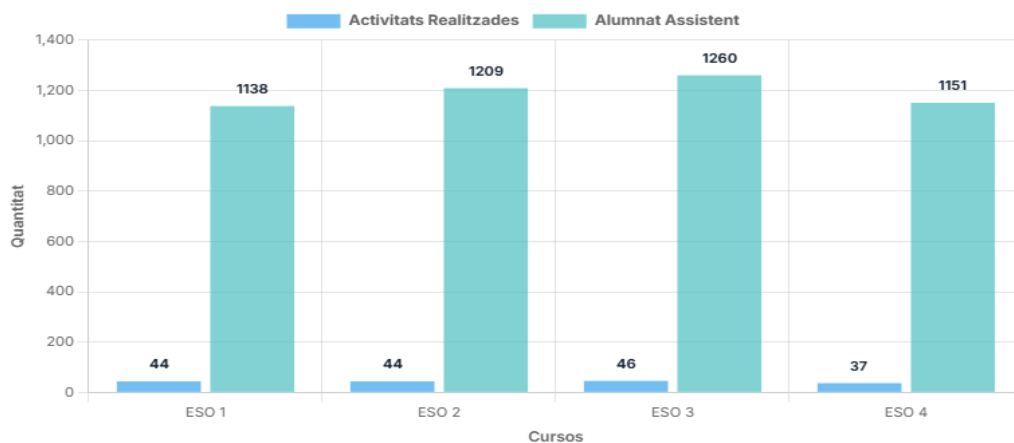
Les activitats ofertes el curs 2023-2024 han abordat els següents temes:

- **Pantalles:** Insta, tik, whats. 1r ESO
- **Autoestima i imatge corporal:** Autoestima i imatge corporal. 1r ESO
- **Drogues:** Negocis foscos: tabac i begudes estimulants, Més enllà del fum: cànnabis, tabac, catximba, Sortint amb alcohol o cànnabis. 2n/3r/4t ESO
- **Sexualitat:** Sexualitat i afectivitat. 3r/4t. ESO

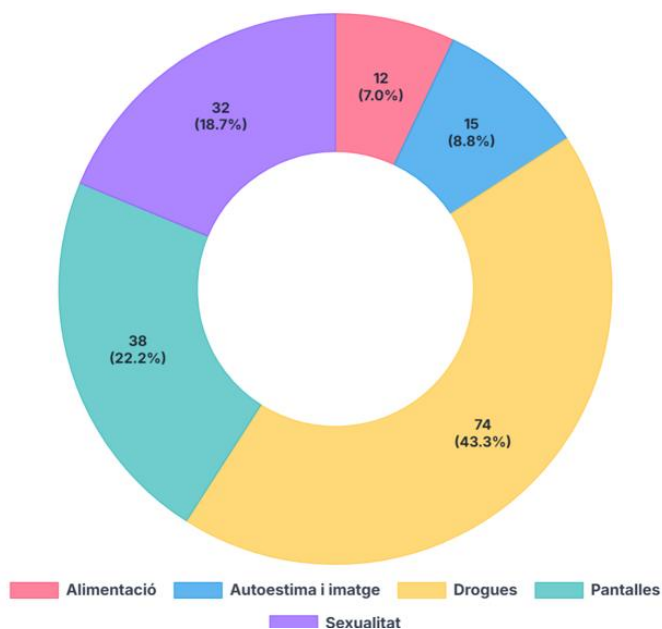
AVALUACIÓ GENERAL DEL PACK SALUT

A continuació, es presenten les dades globals d'activitats i assistència als tallers del Pack Salut, desglossades per curs educatiu i per temàtica abordada. Aquests gràfics ofereixen una visió general de l'abast i la recepció de les iniciatives.

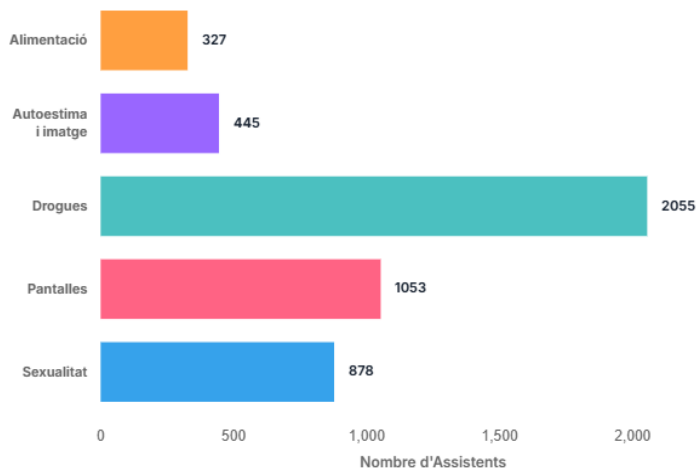
Gràfic 4: Comparativa Curs ESO
Total Activitats: 171, Total Assistents: 4758

Gràfic 5: Distribució d'Activitats per Tema
Total Activitats: 171

Gràfic 6: Alumnat Assistent per Tema
Total Assistents: 4758

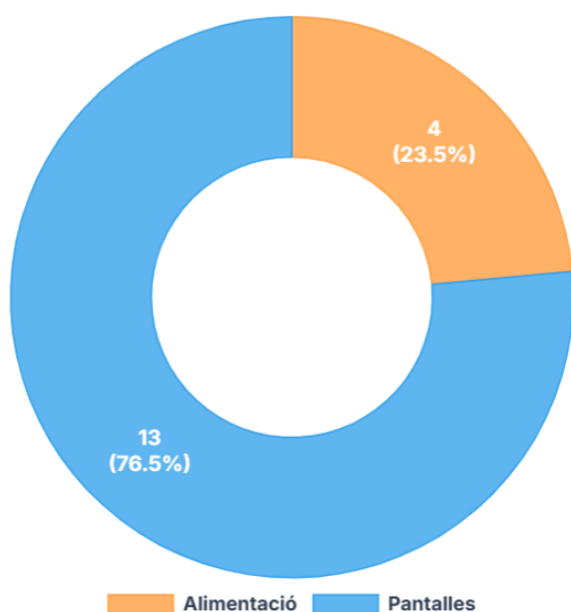
Resultats del PAECC

Tallers a Educació Primària:

- **Alimentació:** La ruta per l'alimentació que no alimenta.
- **Pantalles:** Teatre educatiu "Estàs pantallat?"

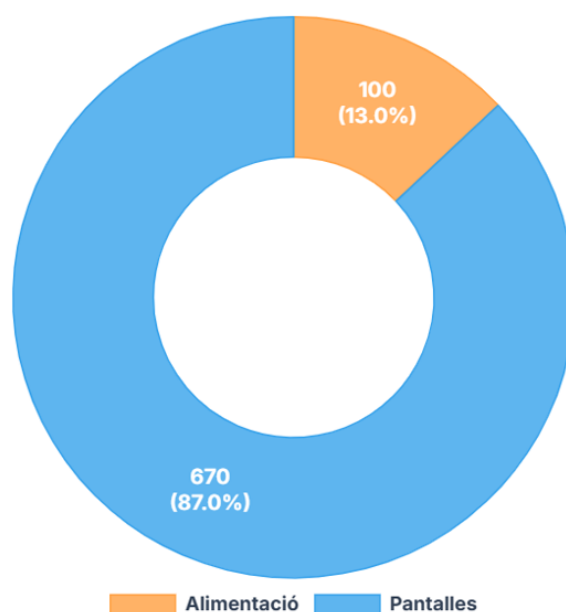
Gràfic 7: Activitats Realitzades a Primària

Total: 17 activitats

Gràfic 8: Assistència de l'Alumnat de Primària

Total: 770 assistents

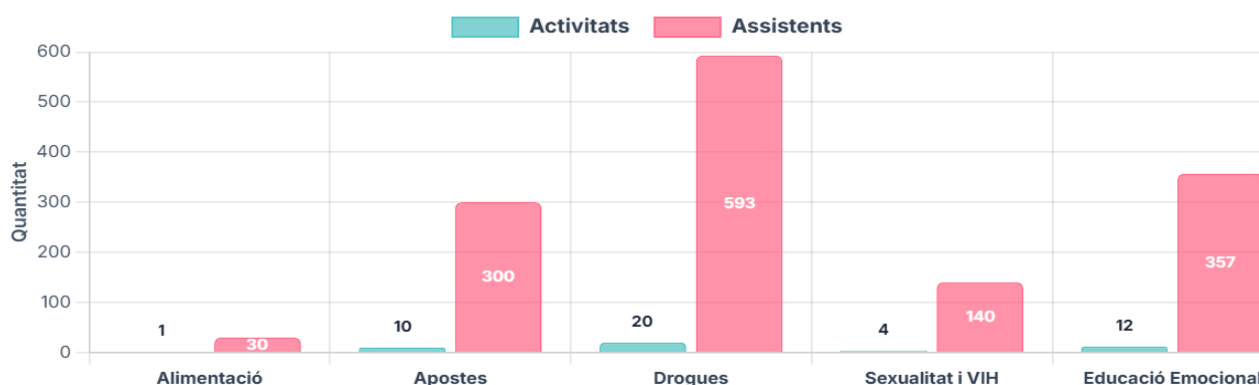
Activitats i assistències per Tema (Primària)

Tallers a l'Ensenyament a secundària:

- **Alimentació:** "Com alimentar-se per frenar l'escalfament global".
- **Sexualitat i VIH:** "Cartells de prevenció de sexe segur", "El VIH i la sida".
- **Drogues:** "Drogues i festa crítica".
- **Educació Emocional:** Emociona't amb aquest taller.
- **Apostes:** "Apostem contra tu (apostes esportives i joc €)"

Gràfic 9: Activitats i Assistències per Tema a Secundària

Total Activitats: 47, Total Assistents: 1420

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Servei d'Educació, Infància i Joventut: gestió mitjançant el PAECC de les demandes.

Altres

- Centres educatius de secundària: organització de les activitats.
- Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR) de l'ICS: tallers de sexualitat.
- Ass. Educació per a l'Acció Crítica (EdPAC): teatre sobre pantalles.
- Fund. Imatge i Autoestima: tallers d'imatge i autoestima.

3. Sexe segur i prevenció de la sida

Intervencions al voltant del Dia mundial de la SIDA amb un enfocament comunitari i intensitat de campanya.

OBJECTIUS

- Promoure la participació del jovent en creació de discurs vers una sexualitat sana.
- Incorporar l'ús del preservatiu amb normalitat.
- Donar a conèixer les vies de contagi i reinfecció d'infeccions de transmissió sexual.
- Entendre la gravetat de la malaltia de la sida i evitar judicis de valor.
- Fomentar la implicació comunitària en la prevenció d'infeccions de transmissió sexual.

ACCIONS

Cartelleria de la campanya

Per a la campanya anual de prevenció del VIH i promoció del sexe segur, es va encarregar el disseny del cartell i del punt de llibre a la dissenyadora gràfica de l'Ajuntament. Aquests materials gràfics acompanyen el repartiment de preservatius.

Punt d'informació

Des del Programa Municipal sobre Drogues amb la participació de persones amb l'experiència de problemes associats a les drogues, ha posat un punt d'informació el primer dia de desembre a la plaça del Rellotge, per sensibilitzar sobre el VIH/sida.

Repartiment de material

S'ha tramès material informatiu a **centres formatius i educatius, centres cívics, casals, CAP, biblioteques i farmàcies.**

AVALUACIÓ

Xifres destacades del repartiment durant el 2024:

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Centres cívics: difusió del material de sensibilització.
- Biblioteques: difusió del material de sensibilització.
- Programa Municipal sobre Drogues: organització parada informativa.
- Casals: difusió del material de sensibilització.

Altres

- Centres educatius: tallers preventius, difusió de material informatiu i profilàctic.
- Farmàcies: difusió del material de sensibilització.
- CAP: difusió del material de sensibilització.
- Centre Oberts: difusió del material de sensibilització.
- Escola d'adults: difusió del material de sensibilització.

4.Participació comunitària

Impuls a iniciatives d'àmbit ciutat i xarxes comunitàries i cobertura de les demandes que van en la línia programàtica del servei.

OBJECTIUS

- Impulsar iniciatives d'àmbit local i xarxes comunitàries, així com cobrir les demandes existents.
- Reforçar el treball en xarxa amb agents del territori, entitats socials i serveis vinculats a la Taula de Salut Comunitària.
- Donar suport i participar en esdeveniments comunitaris vinculats a la promoció de la salut.

ACCIONS

El Servei de Salut Pública impulsa la Taula de Salut Comunitària com a espai estratègic de participació i coordinació. L'objectiu principal d'aquesta Taula és garantir que les accions per la salut al municipi es desenvolupin amb un abordatge integral, sumant les perspectives i esforços dels diferents agents implicats.

Durant l'any 2024, la Taula ha mantingut la seva activitat regular, facilitant la col·laboració entre professionals de l'Equip d'Atenció Primària de Salut (ICS), l'Agència Catalana de Salut Pública, farmàcies i diversos serveis de l'Ajuntament (com Serveis Socials, Convivència i Educació). En aquest període, s'han dut a terme 4 reunions de la Taula i s'ha gestionat la seva coordinació.

AVALUACIÓ

El treball comunitari durant el 2024 s'ha traduït, a més de l'impuls de la Taula de Salut Comunitària i les seves comissions, en un suport continu a diverses entitats i iniciatives locals per a la promoció de la salut. S'ha donat suport a l'ICS per a les seves accions al carrer durant el Dia mundial de la Salut Bucodental, així com en la difusió d'activitats per promoure l'envelliment actiu.

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Servei de Comunicació (web municipal).

Altres

- Institut Català de la Salut (ICS)
- Membres de la TSC

Annex

Annex 1. Participació en projecte Europeu Foodcllc

Annex 2. Difusió d'activitats al Full informatiu

Annex 1. Participació en projecte Europeu Foodcllc

FoodCLIC: Santa Coloma participa al projecte Europeu **FoodCLIC** en col·laboració amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i IrsiCaixa, que aborda l'impacte del sistema alimentari al barri de Fondo. Prenent com a referència experiències europees (com la d'Amsterdam) i amb l'ambició de promoure una economia alimentària local més circular, justa i sostenible, el projecte parteix d'una diagnosi participativa. A través de tallers i trobades amb les diverses comunitats ètniques residents al barri, es treballen conjuntament temàtiques clau com la reducció del malbaratament alimentari, l'aprofitament de recursos i la valorització d'aliments locals o de temporada, fomentant la reflexió i la creació conjunta de solucions adaptades a la realitat socioeconòmica del territori.

Annex 2. Difusió d'activitats al full informatiu

Campanya municipal per un sexe segur

Sessió de treball per l'elaboració del mapa d'actius i recursos de salut